

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

28.2.2014

Lohistrategiatyöryhmän mietintö. Helsinki. 2013. Työryhmämuistio MMM 2013:4.
30.10.2013

LAUSUNTO LOHISTRATEGIATYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ

Lohi- ja meritaimenstrategiatyön tavoitteena on ollut sovittaa yhteen erilaisia lohikantaa, kalastusta ja suojelua koskevia näkökulmia ja asettaa tavoitteet, strategiset päämäärät ja niihin liittyvät toimenpiteet Suomen lohi- ja meritaimenkantojen käytölle ja hoidolle. Työryhmä ehdottaa vuoteen 2020 ulottuvan kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian vahvistamista valtioneuvoston periaatepäätöksenä.

Strategia on tarkoitettu noudatettavaksi Suomen valtion viranomaisten toiminnassa. Strategian toteutuksesta on päävastuussa maa- ja metsätalousministeriö, joka toimii yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio toteaa mietinnöstä seuraavaa:

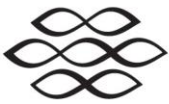
Itämeren lohi- ja meritaimenkantojen kestävä hyödyntäminen niin joki- kuin merialueillakin on suoraan riippuvainen elinvoimaisista lohi- ja meritaimenkannoista, mikä on todettu strategian visio-/tavoitetila-kohdassa 4.1. Alkuperäisten meritaimenkantojen suojelu vaatii välitöntä huomiota (päämäärä 4.2.1, toimenpide koskien alkuperäisten meritaimenkantojen elvytysuunnitelmia).

Kohdassa 4.2.2 päämäärään liittyvissä toimissa on syytä lohta- ja meritaimenta koskevassa päätöksenteossa noudattaa tieteellisiä neuvoja (strategiassa muodossa `ottaisivat huomioon`).

Komissio kannattaa esitystä lohisaaliin merkinnästä ja kalastajakohtaisista kiintiöistä sekä valvonnasta. Kalastuksen valvonta ja saaliskalojen seuranta markkinoille tulee järjestää ja ainoastaan merkittyä kalaa tulee saada pitää kaupan.

Strategiamietinnön mukaisesti tulee sekakantakalastuksesta siirtyä rannikon joki- ja kantakohtaiseen kalastukseen, mikä mahdollistaa lohi- ja meritaimenkantojen elpymisen ja elinvoimaisuuden jatkossa.

Strategiassa on esitetty toimenpiteitä Tornionjoelle, jonka kalastusta säädellään rajajokisopimukseen kuuluvalla kalastussäännöllä. Rajajokikomissio tukee strategisen päämäärä 2:n (*Kalastuksen säätelyn avulla varmistetaan lohi- ja meritaimenkantojen ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kalastus. Säätely perustuu parhaimman käytettävissä olevaan tieteelliseen ja muuhun kestävä kalastuksen kannalta olennaiseen tietoon sekä*

ennalta varautuvaan lähestymistapaan) toimenpiteitä Torniojoen alueella, mm. lupakohtaista kausikiintiötä, velvoitetta ilmoittaa saaliista kalastustavasta riippumatta sekä tavoitetta vähentää lohen lisääntymisen kannalta arvokkaiden suurten naaraslohiin kalastuskuolevuutta myös jokialueella.

Strategiassa on huomioitu Tornio-Muoniojokea koskeva kalastuksen ei-kansallinen säätely rajajokisopimuksen mukaisesti. Rajajokikomissio huomauttaa kuitenkin, että kansallisesta lohistrategiasta tulee neuvotella Ruotsin kanssa YK:n merioikeusyleissopimuksen ja strategiassa mainitun (4.2.3) neuvotteluvelvoitteen mukaisesti, ja koska lohistrategian pääkohteen, Itämeren lohen, lisääntymiselle keskeinen Tornionjoki on Suomen ja Ruotsin yhteinen rajajoki. Erityisesti on neuvoteltava rannikon kalastuksen säätelyjärjestelmän muuttamisesta. Kalastajakohtaisiin kiintiöihin siirryttäessä aikarajoituksista ei tule poiketa kuin lievästi, koska juuri aikarajoitusten ansiosta lohta on saatu nousemaan kotijokeensa.

Strategian ja siinä esitettyjen toimenpiteiden vaikutusten arviointi ei näy strategiassa, mihin seikkaan strategiaa täydentävissä lausumissa ja eriävissä mielipiteissä on kiinnitetty huomiota.

Rajajokikomissio korostaa lisäksi, että lohistrategian työryhmän puheenjohtajien täydentävä lausuma ja sen toteuttaminen on oleellinen osa strategiaa ja sen seuranta. Paikallisten asukkaiden ja maanomistajien oikeudet lohen kalastukseen tulee selvittää perusteellisesti.

Timo Jokelainen
puheenjohtaja

Johan Antti
varapuheenjohtaja

Virve Sallialmi
sihteeri